

Examenul de bacalaureat național 2019
Proba E. a)
Limba și literatura română

Varianta 5

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Cum aș putea vorbi despre tata, disociindu-l de mama?

Pentru mine, pentru casa noastră, pentru noi, cei din preajmă, și nu numai pentru noi, ei făceau un tot omogen, armonios.

De multe ori stau de vorbă cu ei, răsfoind scrisorile lor, albumele lor de fotografii. În albumul tatei, o fotografie din 1911 cu dedicația: „Celei unice”.

În adevăr, așa a fost și pentru tata și pentru mine.

Mama, cu acel dar extraordinar de înțelegere, punând, mai presus de orice, afinitățile spirituale și intelectuale, acea căldură sufletească pe care nimeni și nimic nu le putea înlocui, și care nu s-au dezmințit nici dincolo de moarte, reprezenta pentru tata echilibrul, trăinicia, căminul, locul unde își găsea întotdeauna liniștea și statornicia dragoste.

Pentru cei din afară, cu prejudecăți mic-burgeze, părinții mei nu păreau cuplul ideal, inseparabil, care ieșea duminica la plimbare ținându-se de degetul cel mic, lucru de care ei făceau mult haz.

Înțelegerea și legătura lor sufletească se poate ușor urmări chiar și în unele versuri ale lor.

Mama, cu un simț feminin extraordinar, [...] niciodată nu i-a îngrădit nevoia de mișcare și de libertate. Poate și acesta este unul dintre motivele pentru care el o considera „unica”.

Tata era un om încântător, apoi aureola lui de poet care a cântat dragostea și nestatornicia ei, tocmai pentru a-și masca trăinicia adevăratelor sentimente, a făcut din el un „bărbat cu succes”, cum se spunea pe atunci.

Mama, departe de a fi geloasă, era chiar mândră că bărbatul ei atrăgea privirile femeilor, chiar și ale unor persoane cu care ea era în relații de prietenie.

De obicei, după-amiezile, tata pleca de acasă înaintea noastră și de la ușă îl auzeam strigând: „Vă pup, fetelor, am plecat!”.

Obișnuia să ne numească „fetele mele”, înglobându-ne astfel într-un tot care-i aparținea, dar sărutările erau foarte rare la noi în casă. Efuziunile, îmbrățișările se simțeau din plin la sărbători, aniversări sau despărțiri pentru perioade mai lungi. Tata era foarte cald sufletește, însă fără exteriorizări de tandrețe sau calineries*. Profunda sa dragoste o simțeam mai ales când eram departe de el.

Mioara Minulescu, *Amintiri despre Ion Minulescu*

*calineries – dezmiertare, alint

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *făceau mult haz*. **6 puncte**
2. Menționează pe cine numea Ion Minulescu *fetele mele*. **6 puncte**
3. Precizează un fapt pentru care Ion Minulescu și soția sa erau percepuți de societate ca nefiind cuplul ideal, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Ion Minulescu era considerat un „bărbat cu succes”. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură morală a mamei, care se desprinde din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă exteriorizarea sentimentelor este sau nu o condiție a stabilității unei relații, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Amintiri despre Ion Minulescu* de Mioara Minulescu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în următorul fragment:

SCENA II

(Coana Efimița se așază pe o ureche și adoarme și ea. Unul după miezul nopții sună rar în vecinătate: patru bătăi de sferturi, apoi o bătaie mai gravă pentru ceas. [...] Câteva momente pauză, după care s-aud în depărtare două – trei detunături de pușcă și chiote surde; apoi, altele mai multe și strigăte mai distincte, și încă o dată.)

EFIMIȚA *(Se deșteaptă și se ridică-n pat, privind cu nedumerire către ușă și întrebând cu neastâmpăr.):* Cine e? *(Pauză.)* Cine e? *(Pauză; sare din pat, aleargă repede la ușă și o încearcă dacă e bine încuiată, asemenea, la fereastră, și se-ntoarce mai puțin intrigată să se așeze iar la loc, făcându-și o cruce.)* Cine știe ce-o fi visat!... *(Se culcă și ațipește iar; în orchestră melodramă; pauză; o salvă de detunături și strigăte înmulțite, cocoana sare din pat cât colo.)* Cine e?... *(O pauză; merge tremurând la masă, caută p-întunec chibriturile și aprinde lampa; foarte emoționată, încearcă încă o dată ușa, merge în vârful degetelor la dulapul de haine, îl încuie repede, ca și cum ar fi prins pe cineva în el, și ascultă cu palpitație ce se petrece înăuntru; se uită apoi pe sub paturi și prin toate colțurile, stinge lampa, se-nchină și se urcă iar în pat.)* Ce-o fi și asta?

I. L. Caragiale, *Conu Leonida față cu reacțiunea*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-o nuvelă studiată.*

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;

– evidențierea unei trăsături a personajului ales prin două episoade/secvențe comentate;

– analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale nuvelei, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narrative, instanțe ale comunicării narrative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2019

Proba E. a)

Limba și literatura română

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 5

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

A. (30 de puncte)

1. indicarea sensului din text al secvenței date (de exemplu: Sensul secvenței este *se amuzau.*) – 4 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**
2. menționarea persoanelor pe care Ion Minulescu le numea *fetele mele* (Ion Minulescu le numea *fetele mele* pe soția și pe fiica sa.): răspuns integral – 4 puncte; răspuns parțial – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**
3. precizarea unui fapt pentru care părinții Mioarei Minulescu erau percepuți de societate ca nefiind cuplul ideal (de exemplu: deoarece nu își manifestau public tandrețea) – 2 puncte; justificarea răspunsului cu o secvență din text (*nu păreau cuplul ideal, inseparabil, care ieșea duminica la plimbare ținându-se de degetul cel mic*) – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**
4. explicarea motivului pentru care Ion Minulescu era considerat „*bărbat cu succes*” (de exemplu: datorită firii plăcute și versurilor sale etc.) – 4 puncte (explicare nuanțată – 4 puncte; încercare de explicare – 2 puncte); formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **6 puncte**
5. prezentarea unei trăsături morale a mamei, care se desprinde din textul dat (de exemplu: înțelepciune): numirea trăsăturii – 1 punct; prezentare adecvată și nuanțată – 3 puncte; abordare schematică, ezitantă – 1 punct; încercare de prezentare – 1 punct **4 puncte**
– respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **2 puncte**

B. (20 de puncte)

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție **1 punct**
- câte 2 puncte pentru enunțarea oricăror două argumente adecvate opiniei formulate: enunțare clară, în concordanță cu opinia formulată – 2 p.; încercare de enunțare – 1 p. **2 x 2 puncte = 4 puncte**
- câte 2 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre cele două argumente enunțate: dezvoltare clară, nuanțată – 2 p.; încercare de dezvoltare, schematism – 1 p. **2 x 2 puncte = 4 puncte**
- raportarea la text în dezvoltarea oricărui argument – 3 p.; raportarea la experiența personală sau culturală în dezvoltarea oricărui argument – 1 p. **3 puncte + 1 punct = 4 puncte**
- formularea unei concluzii pertinente **1 punct**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare: utilizare adecvată – 2 p.; utilizare parțial adecvată – 1 p. **2 puncte**
- respectarea normelor de exprimare (0 – 1 greșeli lexicale sau morfo-sintactice – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
- respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0 – 1 greșeli ortografice și de punctuație – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **1 punct**
- așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

- prezentarea rolului notațiilor autorului în textul dat (de exemplu: oferă informații despre decor, context spațio-temporal, mișcare scenică, personaje) **6 puncte**
- prezentare adecvată și nuanțată, prin raportare la fragmentul dat – 6 puncte
 - prezentare ezitantă, prin raportare la fragmentul dat – 3 puncte
 - simpla precizare a rolului notațiilor autorului sau tendință de generalizare – 1 punct
- utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct (0 – 1 greșeli ortografice – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte); punctuația – 1 punct (0 – 1 greșeli de punctuație – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Conținut – 18 puncte

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales **6 puncte**
- prezentare adecvată și nuanțată – 6 puncte
 - prezentare ezitantă – 3 puncte
 - prezentare schematică sau superficială – 1 punct
- evidențierea unei trăsături a personajului ales prin două episoade/secvențe comentate **6 puncte**
- menționarea oricărei trăsături a personajului ales – 2 puncte
 - ilustrarea trăsăturii menționate prin două episoade/secvențe comentate – 2 puncte + 2 puncte = 4 puncte; simpla numire a unor episoade/secvențe sau tendința de rezumare – 1 punct + 1 punct = 2 puncte
- câte 3 puncte pentru analiza oricăror două elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale nuvelei studiate, semnificative pentru construcția personajului ales **2 x 3 puncte = 6 puncte**
- analiza fiecărui element ales, justificând relevanța acestuia pentru construcția personajului – 3 puncte; abordarea schematică, fără justificarea relevanței – 1 punct

Redactare – 12 puncte

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere **1 punct**
- logica înlănțuirii ideilor **1 punct**
- abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**
- relație adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți de valoare relevante – 3 puncte
 - relație parțial adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți parțial relevante – 2 puncte
 - schematism – 1 punct
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2 p.; vocabular restrâns, monoton – 1 punct) **2 puncte**
- ortografia (0 – 1 erori: 2 puncte; 2 erori: 1 punct; 3 sau mai multe erori: 0 puncte) **2 puncte**
- punctuația (0 – 1 erori: 2 puncte; 2 erori: 1 punct; 3 sau mai multe erori: 0 puncte) **2 puncte**
- așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.